

Quick scan ecologie

Hoofdstraat 76 te Driebergen Rijssenburch

23 december 2021, aangevuld 4-4-2023

Samenvatting

Voor Hoofdstraat 76 te Driebergen-Rijsenburg worden bouwplannen voorbereid. Onderzocht is of er effecten op beschermde soorten kan ontstaan.

De aanwezigheid van vleermuizen in de bomen is op voorhand niet uit te sluiten. Als er bomen moeten worden gekapt dan is een afdoend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk.

De aanwezigheid van marters kan op voorhand niet worden uitgesloten. Een afdoend onderzoek naar deze soorten wordt geadviseerd.

Langs het terrein loopt een spreng en een corridor met ecologische waarde. Deze zal ongemoeid moeten blijven gedurende de werkzaamheden.

Gezien de werkzaamheden wordt een berekening van de stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied geadviseerd.

Er wordt geadviseerd te werken buiten de broedperiode.

Inhoud

- 2 – Inleiding
- 3 – Beschrijving gebied
- 4 – Waarnemingen
- 7 – Analyse
- 9 – Advies & Bronnen

Cadfan

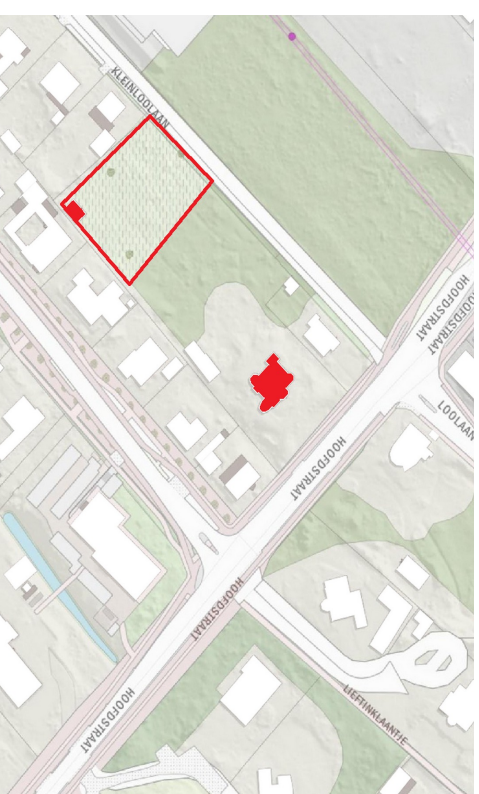
Opdrachtgever	
Projectnummer	21.381
Datum	23 december 2021
Auteur	
Gecontroleerd	
Status	definitief

Elis & Linde BV
Spedistraat 59
1223 NX Hilversum
mob 06 - 27564247
e-mail

Inleiding

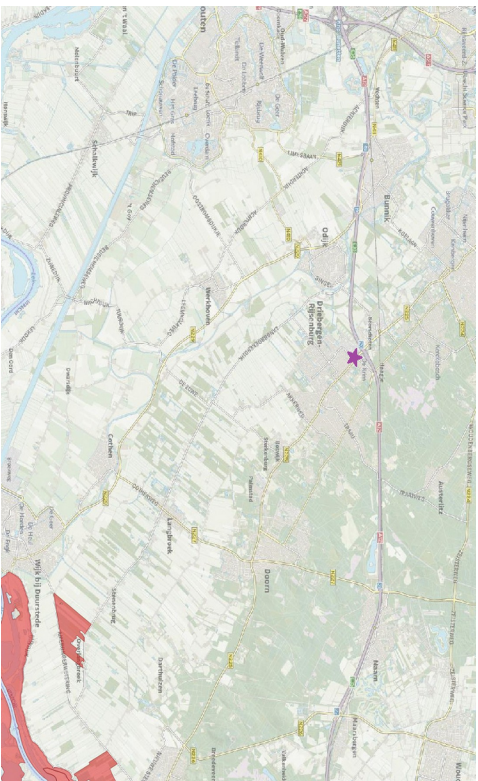
Op het perceel van Hoofdstraat 76 te Driebergen Rijsenburg worden plannen voorbereid voor de bouw van twee woningen. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en het maken van een analyse van de mogelijke effecten op die soorten, als gevolg van de werkzaamheden. Hiervoor is door bureau Elis & Linde een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Het voorliggende rapport geeft een beschrijving van het oriënterend onderzoek naar de effecten op natuurwaarden.

Om een goed oordeel te geven over de potentiële aanwezige beschermde planten en dieren, is op 20 december 2021 door een ecooloog van bureau Elis & Linde, een bezoek gebracht aan de planlocatie. Ter plekke is beoordeeld of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, die schade kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen. Daarbij is gezocht naar sporen van dieren en is op basis van de begroeiing en de opbouw van het landschap, geschat of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. De effecten worden beoordeeld als gevolg van de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Verder wordt geanalyseerd of de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de veranderingen te bereiken, een effect veroorzaken.

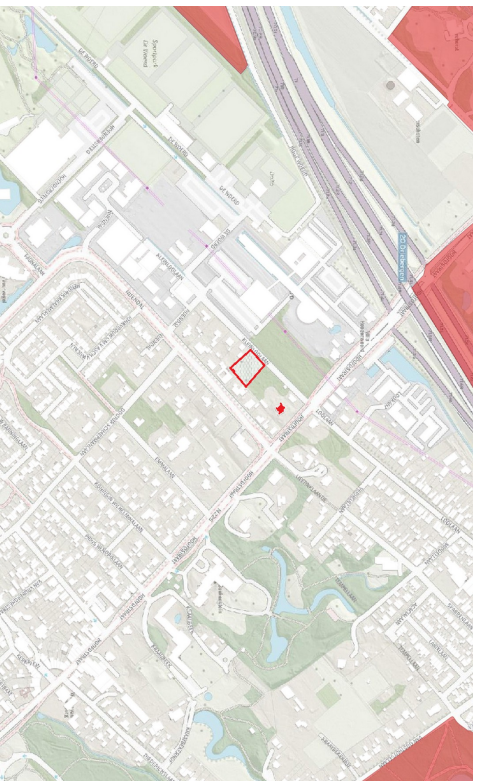

Ligging van het complex

H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

Ligging van de Natura 2000-gebieden ten opzichte van de planlocatie.

Ligging van het Natuurnetwerk Nederland ten opzichte van de planlocatie.

De planlocatie ligt aan de Hoofdstraat 76 binnen de bebouwde kom van Driebergen-Rijsenburg. De planlocatie wordt omsloten door woningen, een hoofdweg en een sprengring met fietspad. De planlocatie ligt op ruim 10 km van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Kolland & Overlangbroek'. De overige Natura 2000-gebieden liggen eveneens op meer dan 10 km afstand van de planlocatie. De planlocatie ligt op ongeveer 350 m van het Natuurnetwerk Nederland.

Natura 2000

Via de Natura 2000 zijn gebieden beschermd van internationaal belang. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats, planten en dieren. Deze Natura 2000-gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor functies waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt, is een berekening noodzakelijk van de effecten.

Natuurnetwerk Nederland

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland. Het Natuurnetwerk Nederland wordt via de ruimtelijke verordening beschermd.

H03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor een dergelijk onderzoek wordt door een ecooloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Tevens wordt gezocht naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van een eventueel afdoend onderzoek.

De quick scan bestaat uit de volgende activiteiten:

- Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten binnen de planlocatie.
- Een veldbezoek waarbij de locaties worden beoordeeld op habitaatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden bijvoorbeeld de te kappen bomen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten.
- Voor de aangetroffen strikt beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.

- Een schatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentiele) aanwezige beschermde soorten.
- Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk en Weidvogelleefgebied).

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 20 december 2021 door een ecooloog een bezoek gebracht aan de planlocaties. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocaties. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende planten en dieren in de directe omgeving van de planlocaties. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is naast de planlocaties sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving. In de voortliggende notitie worden de resultaten van de quick scan ecologie besproken.

Waarnemingen

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die binnen de planlocaties en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten. Tijdens het

veldbezoek van 20 december 2021 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocaties.

Bromnenonderzoek

Voor het onderzoek naar potentieel aanwezige beschermde soorten zijn de beschikbare regionale en landelijke verspreidingsatlassen en enkele digitale bronnen geraadpleegd. Er zijn geen waarnemingen geregistreerd door derden. De das is van het buitengebiet bekend.

Vegetatie en planten

Op de planlocatie zijn bomen, struiken, gras en kruidachtige vegetatie waargenomen. Geen van de waargenomen soorten is beschermd. De kans op beschermde soorten is nihil, omdat de betreffende strandplaatsen ontbreekt.

Zoogdieren

Juridisch zuuander beschermde soorten

Vleermuizen zijn de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Vleermuizen kunnen schade ondervinden van de ruimtelijke ontwikkelingen en kunnen hierdoor een belemmering zijn. De planlocaties en de directe omgeving zijn daarom nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, evenals essentiële vliegroutes en foerageergebieden.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds de soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De kraamkolonie van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) komen – voor zover bekend - alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlakte.

Op het perceel waar gebouwd wordt zijn geen gebouwen aanwezig waar vleermuizen zich kunnen vestigen. Echter zijn er een aantal bomen aanwezig waar bijvoorbeeld rosse vleermuizen zich zouden kunnen vestigen. Mochten er bomen worden gekapt voor de bouw, dan is een afdoend onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen noodzakelijk.

Potentiele vliegroutes en foerageergebieden

Tussen de bomen op de planlocatie is geschikt gebied gevonden die als foeragegebied kan dienen voor vleermuizen. Deze gebieden ondervinden geen hinder aan de werkzaamheden, mits er overdag (geen bouwlampen gebruiken) of buiten het actieve seizoen gewerkt wordt.

Laag beschermde zoogdieren

Op de planlocatie is de aanwezigheid van beschermde grondgebonden zoogdieren op voorhand niet uit te sluiten vanwege de natuur van het gebied. Er kunnen muizen en andere kleine zoogdieren voorkomen. Voor deze soorten geldt de zorgplicht. Ook is de aanwezigheid van marters zoals boommarters of steenmarter niet op voorhand uit te sluiten. Een afdoend onderzoek naar marterachtigen wordt geadviseerd. Ook de eekhoorn kan niet worden uitgeloten.

Vogels

Jaarrond beschermd nest

Tijdens het ecologisch onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen het plangebied. Gekeken is naar potentieel geschikte nestplekken voor vogels met een jaarrond beschermd nest. Er zijn geen geschikte plekken aangetroffen waar gierzwaluwen of huismussen kunnen nesteren. Er zijn geen woningen aanwezig waar deze soorten kunnen voorkomen. Tevens zijn de bomen gecontroleerd op actieve nesten van vogels met een jaarrond beschermd nest. Deze soorten zijn op voorhand uit te sluiten binnen de planlocatie. Een afdoend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk.

Algemene broedvogels

Voor andere algemene broedvogels is er mogelijkheid om zich in de bomen rond de planlocatie te vestigen. Voor deze soorten geldt de zorgplicht.

Herpetofauna en vissen

Er is onvoldoende oppervlakte water aanwezig in de directe omgeving. Deze soorten kunnen op voorhand worden uitgesloten. Theoretisch kunnen reptielen voorkomen, echter voor deze ligt het gebied geïsoleerd. Hazelworm is bekend ten noorden van de spoorlijn en ten zuidoosten van Driebergen. De kans dat op het perceel hazelwormen voorkomen wordt op ecologische gronden als marginaal beschouwd. De rugstreeppad is in de ruime omgeving niet gemeld of waargenomen.

Overige soorten

Er zijn, gezien het voorkomende habitat, geen beschermde bijzondere insecten of overige soorten te verwachten binnen de planlocaties. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied; de planlocatie voldoet hier niet aan. Denk daarbij aan voedselarme gebieden of gebieden met voldoende rust. Daarnaast is het perceel omsloten door bebouwing en drukke wegen. Voor veel soorten is het perceel niet bereikbaar. De kerngebieden voor deze soorten ligt binnen de natuurgebieden. De aanwezigheid van beschermde overige soorten worden daarom uitgesloten binnen de planlocaties.

H04 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderende gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, het weidevogel leefgebied, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000-gebieden is de externe werking eveneens van belang: de belangrijkste extreme effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderende grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming zijn de Natura 2000-gebieden beschermd. De bescherming geldt ook voor externe factoren, zoals grondwaterstromen en stikstofdepositie. De soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de rode lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen.

Beschermde soorten

Op de planlocatie kan de aanwezigheid van gierzwaluw en huismus op voorhand worden uitgesloten. Er zijn geen gebouwen aanwezig waar deze soorten zich kunnen vestigen. De bomen zijn gecontroleerd op nesten. Er zijn geen nesten van vogels met een jaarrood beschermd nest waargenomen tijdens de quickscan. Een afdoend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Er zijn een aantal bomen waar een aantal soorten vleermuizen in voor kunnen komen. Mochten er bomen gekapt worden voor de bouw van de woningen dan is een afdoend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk. De aanwezigheid van marterachtigen kan op het perceel niet op voorhand worden uitgesloten. Een afdoend onderzoek naar deze soorten wordt geadviseerd. Langs het perceel loopt een sprenghengiel en een corridor die van ecologische waarde is. Deze corridor moet onverstoorde blijven tijdens de werkzaamheden. Tijdens de bouw mogen geen bouwlampen gebruikt worden.

Zorgbeginsel

Binnen de gebieden is kans op algemeen voorkomende soorten waarmee rekening moet worden gehouden. Aangetroffen dieren die niet uit zich zelf de werkggebieden kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecooloog - in veiligheid te worden gebracht en buiten de werkggebieden te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhopen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten de werkerreinen intact te worden gelaten. Eventueel noodzakelijk kap moet buiten de kwetsbare periode (winter) worden uitgevoerd en voortgaand aan de kap (of het anderszins vrijstellen van een werkgplek)

is het verstandig een ecoloog te laten beoordelen of effecten zijn te verwachten en eventueel maatregelen te (laten) nemen om die effecten te verminderen.

Met de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van algemene broedvogels in de bomen en struiken binnen en in de directe omgeving van de planlocatie. Ook op de platte daken en achter de lesten gevelbekleding van de complexen is het mogelijk voor een aantal algemene vogelsoorten om zich te nestelen. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen voor en tijdens de werkzaamheden.

In de nieuwe Omgevingswet zijn enkele wijzigingen opgenomen die zijn weerslag hebben op het ecologisch onderzoek. De belangrijkste wijziging is de doorlooptijd c.q. houdbaarheid van een rapport dat is gesteld op 2 jaar voor alle onderzoeken. Verder is de zorgplicht aangescherpt. Het zal zich nog moeten uitkristalliseren, maar het lijkt er op dat ook algemene soorten geïnventariseerd moeten worden (het simpel vaststellen dat ze niet zijn uit te sluiten is niet genoeg). Niet duidelijk is hoe intensief dat onderzoek moet zijn. Vooral nog zullen we in een aanvullend onderzoek ook nadrukkelijk deze soorten benoemen.

Natura 2000

De planlocatie ligt op ruim 10 km van het dichtstbijzijnde Natura 2000- gebied 'Kolland & Overlangbroek'. De overige Natura 2000- gebieden liggen eveneens op meer dan 10 km afstand van de planlocatie. De werkzaamheden bestaaf uit de bouw van twee woningen op het zuidwestelijke gedeelte van het perceel. Gezien de aard en omvang van de werkzaamheden en de afstand tot de dichtstbijzijnde Natura 2000- gebied is een stikstof berekening noodzakelijk.

Natuurnetwerk Nederland

De planlocatie ligt op ongeveer 350 m van het Natuurnetwerk Nederland. Gelet op de aard en de omvang van de geplande werkzaamheden, wordt echter geen effect verwacht.

H05 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Op het perceel van Hoofdstraat 76 te Driebergen-Rijsenburg worden plannen voorbereid voor de bouw van twee woningen.

Voorliggend rapport betreft een onderzoek naar effecten op natuurwaarden. Door een ecoloog van bureau Els & Linde B.V. is op 20 december 2021 beoordeeld of er beschermde plant- en diersoorten aanwezig zijn binnen de planlocatie en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Beschermde soorten

Op de planlocatie kan de aanwezigheid van gierzwaluw en huismus op voorhand worden uitgesloten. Er zijn geen gebouwen aanwezig waar deze soorten zich kunnen vestigen. De bomen zijn gecontroleerd op nesten. Er zijn geen nesten van huismussen en geen huismussen waargenomen tijdens de quickscan. Een afdoend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Er zijn een aantal bomen waar een aantal soorten vleermuizen in voor kunnen komen. Mochten er bomen gekapt worden voor de bouw van de woningen dan is een afdoend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk. De aanwezigheid van matrachtingen kan op het perceel niet op voorhand worden uitgesloten. Een afdoend onderzoek naar deze soorten wordt geadviseerd. Langs het perceel loopt een spreng en een corridor die van ecologische waarde is. Deze corridor moet onverstoord blijven tijdens de werkzaamheden.

Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland

De planlocatie ligt op ruim 10 km van het dichtstbijzijnde Natura 2000- gebied 'Kolland & Overlangbroek'. De overige Natura 2000 gebieden liggen eveneens op meer dan 10 km afstand van de planlocatie. De werkzaamheden bestaan uit de bouw van twee woningen op het zuidwestelijke gedeelte van het perceel. De planlocatie ligt op ongeveer 350 m van het Natuurnetwerk Nederland.

Gezien de aard en omvang van de werkzaamheden en de afstand tot de dichtstbijzijnde Natura 2000- gebied is een stikstof berekening noodzakelijk.

- Anonymus (2017), Kennisdocument huismus, Bfj12
- Anonymus (2017), Kennisdocument gierzwaluw, Bfj12
- Anonymus (2017), Kennisdocument gewone dwergvleermuis, Bfj12
- Dietz, Chr., O. von Helversen & D. Nill (2012) Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Triton Natuur
- Kapteyn, K. (1995) Vleermuizen in het landschap. Schuyt & co, Haarlem.
- Simon, M., S. Hüttenbügel & J. Smit-Viergutz (2004) Ökologie und Schutz von Fledermäusen in Dörfern und Städten. Bundesamt für Naturschutz, Bonn.
- Synbiosis Alterra natura 2000
- Utrecht.nl
- waarneming.nl